

Nr 56.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar angående anslag för budgetåret 1950/51 under statens allmänna fastighetsfond och fonden för statens aktier, i vad avser handelsdepartementets verksamhetsområde.

(1:a avd.)

Statens allmänna fastighetsfond.

1:o) **Utbyggnad av flygtekniska försöksanstalten.** I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t beträffande kapitalbudgeten (bilaga 30, punkt 1, s. 1 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden för den 4 januari 1950) föreslagit riksdagen att till ifrågakvarande ändamål för budgetåret 1950/51 anvisa ett investeringsanslag av 1 400 000 kronor.

Vid anmälan av de frågor, som röra regleringen av utgifterna under riksstatens tionde huvudtitel, punkt 31, har departementschefen föreslagit uppförande av en ny vindtunnelanläggning m. m. vid flygtekniska försöksanstalten. Anläggningen, som beräknas kunna färdigställas på omkring 3 år, skulle draga en kostnad av 8,18 miljoner kronor. Enligt kostnadsfördelningen på olika budgetår föreslås för nästa budgetår skola anvisas 500 000 kronor på driftbudgeten och 1 400 000 kronor på kapitalbudgeten.

Utskottet, som i sitt denna dag avgivna utlåtande nr 10 tillstyrker förslaget om uppförande av en vindtunnelanläggning m. m. för flygtekniska försöksanstalten och den för nästa budgetår för ändamålet äskade medelsanvisningen, varav 500 000 kronor skulle anvisas på driftbudgeten och 1 400 000 kronor på kapitalbudgeten, får i förevarande sammahang hemställa,

att riksdagen må till *Utbyggnad av flygtekniska försöksanstalten* för budgetåret 1950/51 anvisa ett investeringsanslag av 1 400 000 kronor.

2:o) **Uppförande av byggnader för institutet för konserveringsforskning.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 2, s. 2—4) att till ifrågakvarande ändamål för budgetåret 1950/51 anvisa ett investeringsanslag av 250 000 kronor.

Till uppförande av institutets byggnad ha tidigare anvisats sammanlagt 1 250 000 kronor. På grund av den allmänna prisstegring, som inträffat sedan de ursprungliga byggnadsplanerna uppgjordes, beräknas byggnadskostnaderna nu komma att uppgå till ett avsevärt högre belopp. Den av prisstegringen betingade kostnadsökningen beräknas av byggnadsstyrelsen till 250 000 kronor. Då staten genom avtal förbundit sig att uppföra ifrågavarande byggnad, förordar departementschefen att sistnämnda belopp ytterligare anvisas till byggnadsföretaget. Departementschefen förutsätter, att alla möjligheter utnyttjas att hålla kostnaderna för byggnadsföretaget inom det därför beräknade beloppet av 1 500 000 kronor.

Beträffande frågan om institutsbyggnadens förläggning har departementschefen erinrat om att föredragande departementschefen till det vid 1948 års statsverksproposition fogade statsrådsprotokollet (X ht 1948 s. 62) anförde, att om riksdagen icke hade något att erinra däremot, det finge ankomma på Kungl. Maj:t att bestämma annan tomt i Göteborg eller dess omedelbara närhet än den tidigare anvisade. Därvid förutsattes, att tomtplatsen skulle väljas så, att institutet utan svårighet skulle kunna samarbeta med Chalmers tekniska högskola och textilforskningsinstitutet. Styrelsen för institutet har föreslagit, att detsamma förläggas till Kallebäcksområdet, vilket förslag departementschefen icke velat motsätta sig.

Utskottet. Såsom departementschefen erinrat ha till uppförande av byggnad för institutet för konserveringsforskning anvisats sammanlagt 1 250 000 kronor. Den nu äskade ytterligare medelsanvisningen av 250 000 kronor är föranledd av inträffade prisstegringar. Utskottet, som förutsätter att alla möjligheter utnyttjas för att begränsa kostnaderna för byggnadsföretaget, tillstyrker att sistnämnda belopp nu anvisas. På i ärendet anförda skäl synes den föreslagna förläggningen av institutet kunna godtagas.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Uppförande av byggnader för institutet för konserveringsforskning* för budgetåret 1950/51 anvisa ett investeringsanslag av 250 000 kronor.

3:o) **Säkerhetsanstalter för sjöfarten.** Beträffande Kungl. Maj:ts framställning om anslag till ifrågavarande ändamål (punkt 3) har riksdagen (skrivelse nr 69) redan fattat beslut; varom utskottet velat här erinra.

Fonden för statens aktier.

4:o) **Inlösen av aktier i vissa bolag.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 4, s. 5 och 6) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1950/51 anvisa ett investeringsanslag av 5 000 kronor.

I 1910 års aktiebolagslag stadgades, att aktiebolag skulle träda i likvidation, då antalet aktieägare nedgått under fem och tillräckligt antal aktieägare ej inom tre månader inträtt. I 1944 års aktiebolagslag, som trädde i kraft den 1 januari 1948, har någon motsvarande bestämmelse icke intagits. Numera möter således intet hinder mot att aktierna i ett aktiebolag under bolagets bestånd förenas på en hand.

I ett antal fall ha enligt beslut av Kungl. Maj:t och riksdagen bildats aktiebolag, vilkas aktiekapital avsetts skola i sin helhet tillskjutas av staten. På grund av nyssnämnda föreskrift i 1910 års aktiebolagslag ha emellertid i dylika fall även enskilda personer, minst fyra för varje aktiebolag, fått inträda såsom aktieägare.

Då hinder enligt gällande aktiebolagslag icke möter mot att samtliga aktier i ett aktiebolag förenas på en hand, torde, framhåller departementschefen, staten, i den mån framställning därom göres, böra inlösa de av enskilda personer förvärvade aktierna i statliga aktiebolag i fall, där de enskildas aktieförvärv varit betingat av det tidigare hindret mot s. k. enmansbolag. Handelsdepartementet saknar emellertid disponibla anslagsmedel för en sådan inlösen. Med hänsyn härtill föreslås att för ändamålet anvisas ett anslag av 5 000 kronor.

Utskottet. För att bereda Kungl. Maj:t möjlighet att inlösa av enskilda personer förvärvade aktier i statliga aktiebolag i fall, där de enskildas aktieförvärv varit betingat av före ikraftträdandet av 1944 års aktiebolagslag föreliggande hinder mot s. k. enmansbolag, tillstyrker utskottet, att medel här för ställas till förfogande i den av departementschefen föreslagna omfattningen.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Inlösen av aktier i vissa bolag* för budgetåret 1950/51 anvisa ett investeringsanslag av 5 000 kronor.

Uppskjuten fråga.

5:o) Utskottet kommer framdeles att avgiva utlåtande i fråga om Kungl. Maj:ts under *punkt 5*: Utbyggnad av staten tillhöriga gruvanläggningar i Malå socken m. m. framställda förslag; vilket utskottet härmed får för riksdagen

anmäla.

Stockholm den 28 mars 1950.

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND.

Närvarande: se under utlåtandet nr 55.